17/05/2019

Θεωρία περί ιερού πολέμου ή Τζιχάντ

/ Γνώμες

Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου & πάσης Αλβανίας κ.κ. Αναστάσιος

Υπό την επίδραση των ειρηνοποιών κηρυγμάτων και της καλλιέργειας φιλικής ατμόσφαιρας μεταξύ των λαών υπάρχει σήμερα η τάση αποσιωπήσεως της χαρακτηριστικής αυτής παραγράφου της ισλαμικής τακτικής. Εν τούτοις, και αν ακόμη παραθεωρήσωμε τα συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα, παραμένουν τα ιερά κείμενα. Οι παροτρύνσεις του Κορανίου προς δυναμικήν, μαχητικήν αντιμετώπιση των «απίστων» είναι πολλές και άμεσοι: «Μάχεσθε μέχρις ότου αποσοβηθή αφ' υμών ο κίνδυνος του πειρασμού, και όταν δεν υπάρχει άλλη λατρεία ειμή η του μόνου Θεού. Αν οι εχθροί θέσωσι τέρμα εις τας πράξεις αυτών, τότε ας παύσωσιν αι εχθροπραξίαι, εκτός αν πρόκειται περί ασεβών» (Η Βους, 2:189).

Ενίοτε δίδεται ευρύτερη έννοια στον «ιερόν πόλεμον»• π.χ. jihad θεωρείται και η διαμαρτυρία κατά των καταχρήσεων μουσουλμάνων αρχόντων. Η κλασσική πάντως σημασία της εντολής παραμένει αναμφισβήτητη. Οι εκτός της κυριαρχίας του Ισλάμ χώρες ονομάζονται «Οίκος Πολέμου» (Dar al-Harb) και

αντιδιαστέλλονται του Dar-al-Islam, του «Οίκου του Ισλάμ». Είναι περιοχές αγώνος – ιδιαιτέρως όπου επικρατεί ο πολυθεϊσμός, η αθεΐα, η ειδωλολατρία – έως ότου τεθούν διά της jihad υπό το κράτος της αληθούς πίστεως. Ο χαρακτήρας του Ισλάμ υπήρξε επιθετικός· εκεί όπου η πειθώ δεν έφερε αποτέλεσμα, το ξίφος απεδεικνύετο πειστικότερο. Η μέσω του «ιερού πολέμου» διάδοση της πίστεως ενεύρωσε το Ισλάμ στις περιόδους της επεκτάσεώς του.

Έτσι κατόρθωσε να επιβάλει με ταχύτητα αστραπής την κυριαρχία του από των στηλών του Ηρακλέους μέχρι του Ινδού ποταμού. Το Ισλάμ, για να επικρατήσει δεν χρειάσθηκε όπως ο Χριστιανισμός εκατομμύρια μαρτύρων των οπαδών του. Προτίμησε να τους αναζητήσει μεταξύ των οπαδών των αντιπάλων θρησκειών. Οι εβραϊκοί και χριστιανικοί πληθυσμοί, ως κάτοχοι των Γραφών (και αναγκαίοι για την οικονομική ευμάρεια του κράτους των πολεμιστών), είχαν δικαίωμα να διατηρήσουν την θρησκεία τους καταβάλλοντας κεφαλικό φόρο· εννοείται και το δικαίωμα τούτο υπό πολλών ηγεμόνων καταπατήθηκε επανειλημμένως. Η αντίληψη περί jihad, η οποία υπήρξε αναμφισβήτητο στοιχείο της δυναμικότητος της μουσουλμανικής θρησκείας, επισημαίνει για μίαν ακόμη φοράν ότι το Ισλάμ, παραλλήλως προς τον θρησκευτικό του χαρακτήρα, υπήρξε και μέγεθος πολιτικό. Ο Προφήτης δεν ίδρυσε μόνον μίαν θρησκευτική κοινότητα, άλλα και ένα κράτος

Η νοοτροπία του «ιερού πολέμου», ενώ υπήρξε το ισχυρό νεύρο του Ισλαμισμού κατά την πρώτην ιστορική του περίοδο, κατέληξε κατά τον ΙΘ’ αιώνα και στις αρχές του ιδικού μας ευαίσθητο και κρίσιμο σημείο για τους οπαδούς του Μωάμεθ. Όταν κάποιος αναλογισθεί, ότι σύμφωνα με τη διδασκαλία του Προφήτη οι πιστοί θα είχαν πάντοτε την ευλογία του Θεού και με αυτή τη νίκη, αντιλαμβάνεται εύκολα γιατί πολλοί μουσουλμανικοί λαοί, ευρισκόμενοι τότε σε παρακμή και υπό την εξουσία άλλων κρατών, αντιμετώπισαν μίαν ιδιότυπη θρησκευτική κρίση.

(Αναστασίου Γιαννουλάτου, Αρχιεπ. Τιράνων και πάσης Αλβανίας, Καθηγητού Παν/μίου Αθηνών, «Ισλάμ, θρησκειολογική επισκόπισις», σ. 208-210).